

Bilanční zpráva ředitele ÚSTR Zdeňka Hazdry za období 14. 5. 2010 – 13. 8. 2010

V důsledku odvolání Jiřího Pernese z pozice ředitele ÚSTR jsem byl Radou ÚSTR dne 12. května 2010 zvolen do čela této instituce, a sice na přechodný čas, do doby naplnění výsledků výběrového řízení na nového ředitele. Uplynulé tři měsíce jsem se snažil využít k důkladné analýze dosavadní činnosti ÚSTR, k přípravě podkladů a koncepčních návrhů směřujících k odstranění nedostatků a k nastínění dalšího možného rozvoje ÚSTR. S veškerou dokumentací jsem připraven seznámit svého nástupce.

Jedná se zejména o dotažení koncepcí krátkodobých a střednědobých výzkumných projektů a definování dlouhodobé vize směřování ÚSTR. Měla by být naplněna prací na stále chybějících syntézách vypovídajících o době nesvobody (1938–1945) a éry komunistické totalitní moci (1948–1989) a české veřejnosti přinést např. ucelené dějiny protinacistického odboje, dějiny KSČ, STB a další stále chybějící publikace.

S vytýčením výzkumných záměrů úzce souvisí právě činnost edičního odboru, který by měl co nejlépe zprostředkovávat výsledky badatelské činnosti veřejnosti. Proto jsem ustanovil komisi jejímž úkolem je posoudit jeho dosavadní chod a navrhnout změny vedoucí k optimalizaci jeho fungování, její závěry budou předloženy do zítřka, tedy do 17. srpna.

Soustředil jsem se také na důkladné posouzení procesu digitalizace s ohledem na funkčnost a využití digitálního archivu, ochrany archiválií při digitalizaci, správu evidencí, přípravu rámcové realizační dohody a celkové vymezení a definování vzájemného vztahu ÚSTR a ABS. Všechny výše zmíněné problematické aspekty týkající se procesu digitalizace byly do této doby řešeny jen z části či vůbec ne. Závěrečnou zprávu komise složené z řad externistů i internistů jsem předal svému nástupci. Pevně věřím, že nové vedení ÚSTR a ABS bude považovat za svoji prioritu usilovat o nastavení funkčního systému digitalizace v souladu se všemi právními normami a především s ohledem na maximálně otevřený přístup veřejnosti k informacím o naší nedávné totalitní minulosti.

S otázkou fungování ABS je spojeno též odvolání jeho ředitele Ladislava Bukovského. Jedním z hlavních argumentů, kterým jsem před dvěma měsíci zdůvodňoval svůj krok, bylo protiprávní zveřejnění materiálů ZS GŠ na webu ABS. Nikdy k němu nemělo dojít v takové míře, protože tyto materiály obsahovaly informace po datu 15. února 1990, což je v rozporu se zákonem č. 181/2007 Sb. Domnívám se, že události posledních dnů, kdy na tuto skutečnost upozornila média a celá kauza se projednávala i na plénu Výboru pro obranu a bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, jen potvrzují správnost mého rozhodnutí.

Činnost ÚSTR ani ABS se navzdory všem mediálnímu bouřím v žádném případě nezastavila. Plynule pokračuje dále, vycházejí knihy a periodické publikace, konají se a připravují další výstavy, semináře a konference (v květnu se uskutečnila konference o třetím odboji, na podzim proběhne mezinárodní konference o středoevropské šlechtě v konfrontaci s totalitními režimy 20. století, příští rok se ÚSTR zapojí do akcí spojených s 60. výročí působnosti Rádia Svobodná Evropa). Za velký úspěch považuji navázání nových mezinárodních kontaktů, zejména s jedním z nejvýznamnějších současných rakouských profesorů historie Stefanem Karnerem, zakladatelem a vedoucím Ludwig Boltzmann-Institut für Kriegsfolgen-Forschung v Grazu, nebo obnovení aktivit v rámci sítě evropských ústavů „Paměť národa“. Připravují se též výměnné stáže pro pracovníky ÚSTR a ABS v partnerských institucích a rovněž žádosti o grantové prostředky ze zdrojů EU, které by nahradily výpadky z rozpočtových příjmů.